

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-09-28
Besvaras senast
2023-10-19

Till utbildningsminister Mats Persson (L)

2023/24:40 Filmarkivet i Grängesberg

Filmarkivet i Grängesberg är en viktig och levande källa till kunskap om svenska folkets liv och arbete under 1900-talet. Arkivet är unikt i sitt slag och har till uppgift att samla in, vårda, bevara och tillgängliggöra icke-fiktiv film som upptagits på filmbas men som inte är avsedd för biografvisning.

Riksdagen fattade 2001 beslut om att ett filmarkiv skulle starta, och det invigdes i Grängesberg 2003, då under Svenska Filminstitutets huvudmannaskap. Sedan 2011 är det Kungliga biblioteket som är huvudman. Lokalerna ligger mitt på det gamla gruvområdet som har ett stort kulturhistoriskt värde. Filmarkivet har även samarbete med Svenska Filminstitutet som fortfarande har en del av sitt arkiv på området.

Den 22 mars i år kom ett chockartat besked till personalen på filmarkivet. En utredning hade tillsatts med uttalat syfte att hitta sätt för att genomföra en avveckling av verksamheten i Grängesberg.

Nu har vi kunnat läsa i budgetpropositionen att regeringen gör bedömningen att verksamheten bör kunna förläggas till annan verksamhetsort. Argumenten handlar bland annat om att i större utsträckning samordna verksamhet. I Grängesberg finns gott om plats för expansion, och hyran är den lägsta av Kungliga bibliotekets olika verksamhetsorter.

Flera av Kungliga bibliotekets verksamhetsdelar saknar publik verksamhet. Det är alltså ingenting konstigt. Ändå använder regeringen även detta som argument för att stötta en nedläggning av specifikt verksamheten i Grängesberg.

Någon dialog med Ludvika kommun hade inte förekommit inför detta. Nyligen färdigställdes nya lokaler för arkivet för att kunna hålla ett arkiv i Jakobina. Planen var, fram till alldeles nyligen, att material från verksamhetsorten Bålsta skulle flyttas till Grängesberg. Kommunens investering uppgick till 9,8 miljoner kronor. Om ytterligare anpassningar behövs är kommunen välvilligt inställd. Regeringens bedömning om avveckling blir mot denna bakgrund svår att förklara.

Frågor höjs nu från lokalbefolkning och kommunala företrädare om vad ett handslag med staten är värt. De åtta till tio arbetstillfällena som filmarkivet inneburit är de enda statliga jobb som finns i Grängesberg. Om beslutet

verkställs blir det alltså noll. Risken finns också att Kungliga biblioteket tappar sällsynt kompetens.

Hela idén med kultur i hela landet är att samlingar, muséer, konsthallar och annat ska finnas i just hela landet. Staten är inte bara Stockholm. Det är också en fråga om kulturarvets säkerhet. En spridning är viktig för att man inte ska kunna angripa det på ett enkelt sätt.

Med anledning av ovanstående frågar jag utbildningsminister Mats Persson följande:

1. Har ministern varit delaktig i processen kring beslutet om eventuell nedläggning av filmarkivet i Grängesberg?
2. Har ministern tagit initiativ till en beräkning av kostnaderna för att utöka verksamheten på annan plats?
3. Avser ministern initiera någon konsekvensbedömning avseende säkerhetsfrågorna kopplat till centralisering?

.....

Sofie Eriksson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch